תנ״ך · אחרונים · מנחת שי · נביאים

מנחת שי על נחום

רבי ידידיה שלמה רפאל נורצי

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מנחת שי על נחום

רבי ידידיה שלמה רפאל נורצי

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מנחת-שי-על-נחום/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פסוק א 4
פסוק ג 4
פסוק ט 4
פסוק י 4
פסוק יג 4
פסוק יד 4
פרק ב 5
פסוק א 5
פסוק ד 5
פסוק ה 5
פסוק ו 5
פסוק ח 5
פסוק יא 5
פסוק יב 6
פסוק יד 6
פרק ג 6
פסוק ב 6
פסוק ג 6
פסוק ה 6
פסוק ז 6
פסוק ט 7
פסוק טו 7
פסוק יז 7
פסוק יח 7
פסוק יט 7

פרק א

פסוק א

ספר חזון. לרש"י חזון נקוד קמץ לפי שאינו דבוק ואינו דומה לחזון ישעיהו שנקוד חטף פתח וכן בס"א מס"ס נכתב בצדו ס"א חזון בקמץ ולרד"ק בשוא בשוא ופתח כי הוא סמוך כמו חזון ישעיהו ואף דברי הראב"ע מורין כן שכתב כי דבק הוא אע"פ שהוא תביר ע"כ. וכל ספרים שלפני הם כדברי רד"ק והחכם אברבניל כתב וכפי הספרים המדוייקים אשר לנו צדקו דברי רש"י:

האלקשי. בס"א כתובת יד האלקשי תרתין מלין ובשאר ספרים חדא מלה:

פסוק ג

וגדול כח. כתיב בו' אחר הדלי"ת וקרי בלא וא"ו בקמץ חטוף מפני המקף והוא מן מלין יתירין וא"ו וחטפין קמצים במסרה רבתא ועיין מ"ש בתולים סימן קמ"ה:

בסופה. בס"א כ"י הסמ"ך זעירא וכן מסור עליו ואף בריש מסרה גדולה נמנה עם אותיות קטנות וכן מצאתי במקצת מסרת כ"י ועיין מ"ש בתילים כ"ז:

פסוק ט

מה תחשבון. בחילופים אשר אתנו בדפוס לב"א מה תחשבון בלא מקף ומלת מים במאריך אם כן התי"ו רפה שאין כאן דין דחיק ולב"נ בלא מאריך ובמקף והתי"ו דגושה כדין דחיק ובחילופים מצאתי בהפך וכן הוא בכל הספרים במקף ובדגש ובס"א תחשבון ובמה נחשב הוא:

פסוק י

כי עד סירים. מלא דמלא ועיין ב"ר פ' כ"ו ויפה תואר שם סי' ו' ומתנות כהונה:

וכסבאם. בקמץ חטוף:

פסוק יג

ומוסרתיך. הספרים חלוקים זה מזה במילוי וחיסור וא"ו בתר מ"ם ובתר רי"ש:

פסוק יד

קברך. ס"א כ"י מספרד נגרר הסגול שתחת הרי"ש ונשאר שוא והטעם בכ"ף ובכל שאר ספרים שלפני בסגול ומלעיל:

פרק ב

פסוק א

לעבור בך. בכל הספרים יתיר וא"ו וקריאתו בקמץ חטוף מפני הסמיכות ותמיהא לי דלא חשיב ליה בעל המסורת בהדי אחריני דיתרין וא"ו וחטפין קמצין ובנביאים אחרונים עם פירוש אברבניל נקוד לעבור בחולם וקרוב להיות שיהיה זה מ"ש במ"ג ד' מלא ופלוגתא. א"נ ר"ל שזה חלוק מן האחרים שהם בחולם וזה בקמץ חטוף ובמסרות כ"י ליכא מלת ופלוגתא והסימ' נמסר במ"ג כאן ובפ' בלק ויהושע ג' ויש לי עוד פי' אחר בזה וכתבתיהו ביהושע ג' ע"פ עד אשר תמו כלהגוי לעבר תראנו משם כי הוא המחוור שבכולן:

פסוק ד

מגן גבריהו. בספרים מדוייקים חסר וא"ו אחר בי"ת ומלא יו"ד אחר רי"ש ובמכלל יופי בא כנוי הנסתר בה"א וא"ו מונע בשורק והוא כמו גבוריו וחסרה יו"ד הרבוי מהמכתב ונשאר במבטא והצירי מורה עליה עכ"ל. והיא העתקת המכלול דף קצ"ז:

מאדם. האל"ף בקמץ לבד והוא חטוף מפני דגשות הדל"ת:

פסוק ה

כלפידים. בכל ספרים מדוייקים כ"י ודפוסים קדמונים מלא דמלא וכן נכון עפ"ה כמ"ש בסוף פרשת יתרו:

פסוק ו

בהלכות'. בהליכתם ק' ובכתיב בלא יו"ד כן הוא במדוייקים ובחילופי מערבאי ומדנחאי יש במקום הזה שיבוש ואין לסמוך עליהם:

ימהרו חומתה. לרש"ח הה"א רפה במקום למ"ד בתחילתה וכ"נ מהתרגום ולרד"ק במפיק לכנוי הנקבה וכן נמצא בספרים שלנו:

פסוק ח

על לבבהן. במקצת ספרי הדפוס בי"ת ראשונה דגושה אבל בכל ספרים כתובי יד מדוייקים ודפוסים ראשונים שתיהן רפות:

פסוק יא

ופיק. בהרבה ספרים כתובי יד ודפוסים ישנים חסר יו"ד וכן מסורת עליה לית וחסר:

פסוק יב
ומרעה הוא לכפרים. באחד מספרי ספרד הקדמונים מצאתי שנגררה הוא"ו ונראה שמי שהגיע כן סמך על מה שמצא בחילופים שלנו דלמערבאי כתוב מרעה ולמדנחאי ומרעה ואנו סומכים על מערבאי. אך אמנם בכלשאר הספרים כתיב ומרעה בוא"ו והסברא נותנת שהגירסא הפוכה בחילופים כמו שמצאתי פעמים רבות ובמקרא גדולה דפוס ויניציאה שנת רפ"ו משמע שהחילוף הוא דלמדנחאי כתוב היא:

פסוק יד
מלאככה. במקצת ספרים כ"ף ראשונה בצירי ושניים בסגול ומקצתן בהפך ויש ספרים שתיהן בסגול וברוב המדוייקים שתיהן בצירי ורד"ק בפירוש ובמכלול דף קצ"ו ובשרשים שרש לאך כתב שכ"ף האחרונה בצירי והגיה עליו המדקדק שהיה לו לימר תחת שתי הכפין האחת היא תחת יו"ד סי' הנקבה. כמו לכל עונכי והשנית מקום קמץ ובא קמץ קטן תחת קמץ גדול עד כאן:

פרק ג

פסוק ב
ומרכבה. בספרים שלנו המ"ם בסגול ובשרשים בפתח המ"ם כי כן נמצא במקצת ספרים המדוייקים אבל מצאנו במסרה כל לשון מרכבה בלשון יחיד בשלש נקודות כמו ויאסר יוסף מרכבתו. ויהי לשלמה ארבעים אלף ארות סוסים למרכבו חוץ מאחד במרכבת המשנה פ' מקץ בחירק. וכל לשון רבים בפתח מרכבות פרעה. מרכבות עמי נדיב ודומיהן:

פסוק ג
יכשלו. וכשלו ק':

פסוק ה
והראיתי גוים מערך. בפתח הה"א שלא כמנהג שרשים:
מערך. בכל ספרים מדוייקים וגם בדפוס קדמון העי"ן בשוא לבדו:

פסוק ז
שדדה. השי"ן בקמץ לבד והוא חטוף בעבור הדגש שאחריו רד"ק בפירוש ומכלול דף פ' וכן כתב החכם ר' יונה בספר הרקמה שהקמץ במקום שורק פירוש ג' נקודות:

פסוק ט
כוש עצמה. העי"ן בקמץ לבד והוא חטוף וכמוהו ולאין אונים עצמה ירבה (ישעיהו מ׳:כ״ט) כמו שכתבתי שם:
ומצרים. באיזה ספר כתוב מצרים בלא וא"ו ובטלים הם לגבי אחרים שהם בוא"ו:

פסוק טו
התכבדי. כן הוא במאריך הה"א ובדגש בכ"ף ועיין מה שכתבתי בירמיה ב' על והתבוננו:

פסוק יז
מנזריך. דגש הנו"ן לתפארת הקריאה רד"ק בפירוש ובמכלול שקל פעל:
ונודד. במקצת ספרים הדל"ת בקמץ ורד"ק בפירוש ובשרשים כתב שהוא פתח במקצת הספרים ומקצתם קמץ והמסרה פליגין ביה:

פסוק יח
נמו. מלרע אעפ"י ששרשו נום:

פסוק יט
נחלה. החי"ת בשוא לבדו: